

- Daniela Hodrová - Na okraji chaosu - kapitola Kompozice
- Italo Calvino - Když jedné zimní noci cestující

Vypravěč

- autorský subjekt, vyjadřuje moc na postavami
- narušuje ale zároveň posouvá příběh dál
- zachycuje francouzský jazyk různých sociálních vrstev (lingvistická hodnota)

Časoprostor

- relativně upořádován
- centrální linka, která ovšem není tak výrazná
- slabé ukotvení času a místa
- varianty, zprostředkované varianty - bezčasí
- nejasnost
- žádná trojící jednota

Kontext

- Diderot byl i filozof
- pracoval i na encyklopediích, průnik filozofie
- narušuje normu klasicismu
- mohl by připomínat antické romány (jak Zlatý osel, tak Quijot)
 - povědomé historiky
 - nestyděl se za to, že číroval příběhy
- skrz to, že je to racionální (fatalismus, determinismus)
- motiv/moment náhody - potvrzuje osud, nebo jeho absenci?
 - román provokuje, klade otázky
- vědět, co ten autor napsal dalšího
- co vyšlo a charakterizovalo dobu

Postavy

- poznáváme je přes jejich vystupování a autorovy poznámky
- hl. p. Jakub a Pán - relativně rovnocenný vztah, i Pán se občas chová jako sluha
 - přátelé, ale stále oficiálně sluha a pán
- Jakub - fatalista, filozofické myšlenky o kterých diskutuje
 - upovídaný, vypráví nejen příběhy o své lásce ale i mnohé další
- Pán - nevystupuje tak moc, hlavní funkce je připomínat kde ve vyprávění zrovna skončili
 - monotónní
 - také vypravuje svůj příběh lásky
 - je dáván do pozadí

- hostinská - také vypráví
- postava čtenáře a vypravěče
 - co si vypravěč představuje, že si čtenář bude myslet
 - zvědavý člověk
 - * tři druhy čtenáře:
 - naivní (zážitek)
 - poučený (orientujeme se v textu, analýza)
 - modelový (čtenář, kterého si představuje autor)

Kompozice

- zaštitující dějovou linkou je putování Jakuba a Pána, neví se kam ani odkud
 - posouvá příběh, v rámci putování se dějí další události
- jako rámec slouží autorovy komentáře a jeho vstupování, dialog se čtenářem
- využívá kompozičních principů rámcové kompozice
- střídá se próza a forma dramatu
 - absence vypravěče
- vnitřní vs. vnější kompozice

Témata

- kritika morálky, pokrytectví
- kritika náboženského motivu odvolávání na Boha, přetvářka
- **svobodná vůle**
- vyprávění
 - je to o vyprávění
 - i jak to vypravěč vypráví
- determinismus
 - všechno má svojí příčinu a svoje následky
 - tzn. je potřeba vysvětlit příčinu každého důsledku

Motivy

- přerušování, **změna záměru**
- kritika podoby románu
 - co je důležité a co je pravda, vztah
 - *“vyberte si co chcete”, “mohl bych vám vyprávět tohle, ale budu vám vyprávět tohle”*
 - vypravěč i čtenář má mít svobodnou vůli
- kontrast mezi Jakubem a Pánem
 - Jakub je filozof, byť je nevzdělaný
 - kdo má moc (jak vnímáme svět vs. jak to doopravdy je)
- láska
 - láska není nemorální?
 - přirozená

- cesta